

אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן. אֲנִי רֵאשׁוֹן בְּכֹלֵל, וְאֲנִי
 אַחֲרוֹן בְּפֶרֶט. וְכֹלֵא בְּכֹלֵלֵא חֲדָא, וְרִזָּא חֲדָא. כִּיּוֹן דִּינִדְע
 דָּא בְּכֹלֵל, יִשְׁלִים כָּל שְׁיִיפּוּי. וּמֵאן אֵינּוֹן. רמ"ח פְּקוּדִין,
 דְּאֵינּוֹן רמ"ח שְׁיִיפִין דְּבַר נֶשׁ. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתְּלִים בְּהוּ עַל
 הָאִי בְּכֹלֵל, כְּדִין יִנְדַע בְּאוֹרַח פֶּרֶט, דְּדָא אִיהוּ אֲסוּוֹתָא
 לְכֻלְהוּ, וְיִנְדַע כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, דְּמִתְחַבְּרָן לְמִיּהֵב אֲסוּוֹתָא
 לְכָל שְׁיִיפִין.

וְאִי תִימָא, כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, הֵיךְ יִהְבִּין אֲסוּוֹתָא לְכָל
 שְׁיִיפִין. וְדָאִי הָכִי הוּא עֵילָא וְתָתָא, שְׁתָּא וְיוֹמֵי
 דִּילִיָּה, יִהְבִּין אֲסוּוֹתָא לְכָל שְׁיִיפִין עֵילָא וְתָתָא, (בְּזִמְנָא)
 דְּשְׁיִיפִין אֲרִיקוּ בְּרַכָּאן לְיוֹמֵי שְׁתָּא כְּדִין אֲסוּוֹתָא וְחֵיין
 תְּלִיין עֲלֹן מְלַעֲיָלָא, וְאִתְמַלְיִין מְכֻלָּא. מֵאן גָּרִים לֹון.
 יוֹמֵי שְׁתָּא.

אוּף הָכִי נְמִי לְתָתָא, כַּד בַּר נֶשׁ יִשְׁלִים גּוּפִיָּה בְּאֵינּוֹן
 פְּקוּדִין דְּאוֹרֵייתָא לִית לָךְ כָּל יוֹמָא דְלָא אֲתֵיָּא
 לְאַתְבְּרָכָא מְנִיָּה, וְכַד אֵינּוֹן אֲתְבְּרָכָאן מְנִיָּה, כְּדִין חֵיין
 וְאֲסוּוֹתָא תְּלִיין עֲלִיָּה מְלַעֲיָלָא. מֵאן גָּרִים לִיָּה. אֵינּוֹן
 יוֹמֵי שְׁתָּא. יוֹמֵי שְׁתָּא, כְּמָה דְּאַתְבְּרָכָאן מְלַעֲיָלָא מְרִזָּא
 דְּאָדָם. הָכִי נְמִי אֲתְבְּרָכָאן מִתָּתָא מְרִזָּא דְּאָדָם.

זְכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּהָאִי עֲלָמָא, בְּאֵלִין פְּקוּדִין
 דְּאוֹרֵייתָא, דְּאֲקָרוּן אָדָם, דְּכְתִיב. (יְחֻזְקָא ל"ד)

אָדָם אַתֶּם. אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם, וְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
 לֹא אֶקְרוּן אָדָם. וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל אֶקְרִי אָדָם, אֵית לִוְן
 לְאַשְׁתְּדִּלָּא בְּאֵינוּן פְּקוּדֵין דְּאוּרֵייתָא, לְמַהוּי כִּלָּא חַד,
 בְּרִזָּא דְאָדָם.

כִּד יְהֵב קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אוּרֵייתָא לִישְׂרָאֵל עַל טוֹרָא
 דְּסִינַי, מְלָה קְדַמָּאָה אִיהוּ אָנְכִי, אָנְכִי סִלְקָא לְרוּזִין
 (עֲלָמִין) סְגִיֵּאִין. וְהֵכָא אִיהוּ רִזָּא דְּפְקוּדָא קְדַמָּאָה,
 לְמַנְדַּע לִיָּה בְּכִלְלָא. בְּגִין דְּכְתִיב אָנְכִי, הָא קָא רְמִיז,
 דְּאֵית אֱלֹהָא שְׁלִיטָא עֲלָאָה (דְּאִיְהוּ) עַל עֲלָמָא, כְּמַה דְּאֵת
 אָמַר (דְּבָרִים ד') כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא, פְּקוּדָא
 קְדַמָּאָה בְּכִלְלָא. בְּפֶרֶט: בְּגִין דְּכְתִיב, ה' אֱלֹהֶיךָ דָּא פֶּרֶט,
 וְדָא כִּלְלָא וּפֶרֶט, פְּקוּדָא קְדַמָּאָה, דְּאֶצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע
 בְּרִישָׁא וּבְסוּפָא, כְּמַה דְּאוּקִימְנָא. (ע"ב רע"א מדהימנא).

(שמות ו') וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בֵּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל
 מֹשֶׁה מִקּוֹצֵר רוּחַ. מֵאִי מִקּוֹצֵר רוּחַ. אָמַר רַבִּי
 יְהוֹנָדָה, דִּלָּא הוּוּ נְפִישֵׁי, וְלֹא הוּוּ לְקִיטֵי רוּחָא. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, מִקּוֹצֵר רוּחַ: דְּעַד לָא נִפְקָא יוּבְלָא, לְמִיָּהב לִוְן
 נְפִישׁוּ. וְרוּחַ בְּתֵרָאָה, עַד לָא שְׁלֵטָא לְמַעְבַּד נִימוּסֵי,
 וּכְדִין הוּוּ עָאקוּ דְּרוּחָא. מֵאֵן אִיהוּ. רוּחַ בְּתֵרָאָה
 דְּקֵאמְרֵן. (ג"א דְּעַד לָא יְהֵב לִיָּה יוּבְלָא בְּרַכְּהָ עַל הָאִי רוּחָא לְאַתְקִימָא גַּפְשׁ תְּתָאָה

וְלֹא שְׁלֵטָא הָאִי רוּחַ עַל גַּפְשׁ אֶלָּא כִּד אֶתְבְּרָכָא מִיּוּבְלָא כְּדִין יְהֵא רוּחָא וּמֵאֵן אִיהוּ רוּחַ)

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (שמות ו') הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְאִיךְ
 יִשְׁמְעֵנִי פֶּרְעָה וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, מֵאִי וְאֲנִי עָרַל
 שְׁפָתַיִם. וְהָא בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב (שמות ד') לֹא אִישׁ דְּבָרִים
 אֲנִכִּי וְגו' כִּי כָבֵד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אֲנִכִּי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא הָוָה אוֹתִיב לֵיהּ, (שמות ד') מִי שָׁם פֶּה לְאָדָם וְגו', וְהוּא
 אָמַר (שמות ד') וְאֲנִכִּי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, סִלְקָא דַּעְתָּךְ דְּלֹא הָוָה
 כֹּן, וְהִשְׁתָּא אָמַר וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, אִי הָכִי, אֵן הוּא
 מְלָה דְאֲבֹטַח לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִדְמִיתָא.

אָלֹא רְזָא אִיהוּ, מִשֶּׁה קָלָא, וְדַבּוּר דְאִיהוּ מְלָה דִּילֵיהּ,
 הָוָה בְּגָלוּתָא, וְהָוָה אִיהוּ אֲטִים לְפִרְשָׁא מְלִין,
 וּבְגִין דָּא אָמַר, וְאִיךְ יִשְׁמְעֵנִי פֶּרְעָה, בַּעוּד דְּמְלָה דִּילִי
 אִיהִי בְּגָלוּתָא דִּילֵיהּ, דְּהָא לֵית לִי מְלָה. הָא אֲנָא קָלָא
 מְלָה גֵרַע, דְאִיהִי בְּגָלוּתָא, וְעַל דָּא, שְׁתַּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְאַהֲרֹן בְּהַדְיָה.

תָּא חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְדַבּוּר הָוָה בְּגָלוּתָא, קָלָא אֶסְתַּלַּק
 מִנְיָה, וּמְלָה הָוָה אֲטִים בְּלֹא קוּל, כַּד אָתָּא מִשֶּׁה,
 אָתָּא קוּל. וּמִשֶּׁה הָוָה קוּל בְּלֹא מְלָה, בְּגִין דְּהָוָה
 בְּגָלוּתָא, וְכָל זְמַנָּא דְדַבּוּר הָוָה בְּגָלוּתָא, מִשֶּׁה אָזִיל
 קָלָא בְּלֹא דַבּוּר, וְהָכִי אָזִיל עַד דְּקָרִיבוּ לְטוּרָא דְסִינַי,
 וְאֶתְיְהִיבַת אוּרִייתָא, וּבְהָהוּא זְמַנָּא, אֶתְחַבֵּר קָלָא
 בְּדַבּוּר, וּכְדִין מְלָה מְלִיל, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות כ')

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וַכִּדְּיִן, מֹשֶׁה
אֶשְׁתַּכַּח שְׁלִים בְּמִלָּה בְּדָקָא יְאוּת, קוּל וְדַבּוּר כְּחֻדָּא
בְּשְׁלִימוּ.

וְעַל דָּא מֹשֶׁה אֶתְרַעִים, דְּמִלָּה גָרַע מַנְיָה, בַּר הַהוּא
זְמַנָּא דְּמַלְיִלַת לְאַתְרַעְמָא עֲלוּי, בְּזַמְנָא דְּכְתִיב,

(שמות ו') וּמָאזּ בָּאתִי אֶל פֶּרְעֹה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ, מִיַּד (שמות ו')

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה. תָּא חֲזִי דְהֲכִי הוּא דְשָׂרָא מְלָה
לְמַלְלָא וּפְסִק לָהּ, בְּגִין דְּעַד לָא מָטָא זְמַנָּא דְּכְתִיב
וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים וְגו'. וּפְסִק וְאֶשְׁלִים קְלָא, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. בְּגִין דְּדַבּוּר הוּוּ בְּגִלּוּתָא, וְלָא מָטָא
זְמַנָּא לְמַלְלָא. (וְתָא חֲזִי)

בְּגִינֵי כֶּךָ, מֹשֶׁה לָּא הוּוּ שְׁלִים מְלָה בְּקַדְמִיתָא, (דְּהֲכִי
אֶתְחַזִּי) דְּאִיהוּ קוּל, וְאִתִּי בְּגִין דְּבּוּר, לְאַפְקָא לִי
מִן גְּלוּתָא. כִּיּוֹן דְּנִפְק מִן גְּלוּתָא, וְאֶתְחַבְּרוּ קוּל וְדַבּוּר
כְּחֻדָּא בְּטוּרָא דְּסִינֵי, אֶשְׁתַּלִּים מֹשֶׁה וְאֶתְסִי, וְאֶשְׁתַּכַּח
כִּדְּיִן קוּל וְדַבּוּר כְּחֻדָּא בְּשְׁלִימוּ.

תָּא חֲזִי, כָּל יוֹמִין דְּהוּוּ מֹשֶׁה בְּמִצְרַיִם, דְּבַעָא לְאַפְקָא
מְלָה מִן גְּלוּתָא, לָא מַלְיִל מְלָה, דְּאִיהוּ דְּבּוּר. כִּיּוֹן
דְּנִפְק מִן גְּלוּתָא, וְאֶתְחַבְּר קוּל בְּדַבּוּר, הַהוּא מְלָה דְּאִיהוּ
דְּבּוּר, אֲנַהִיג וְדַבֵּר לֹון לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל לָא מַלְיִל, עַד
דְּקָרִיבוּ לְטוּרָא דְּסִינֵי, וּפְתַח בְּאוּרֵייתָא, דְּהֲכִי אֶתְחַזִּי.

וְאִי תִימָא, (שמות י"ג) כִּי אָמַר אֱלֹקִים פֶּן יִנָּחַם הָעָם, לֹא
כְּתִיב כִּי דִבֵּר, אֶלָּא כִּי אָמַר, דְּאִיהוּ רְעוּתָא דְלִבָּא
בְּחֻשָּׁא, וְהָא (ויחי רל"ד ע"ב) אוֹקִימְנָא.

(דף כ"ו ע"א) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. ר'
יְהוּדָה פֶּתַח, (שיר השירים ה') קָמְתִי אֲנִי לְפֶתוּחַ
לְדוּדַי וְדוּדַי חָמַק עָבַר וְגו'. קָמְתִי אֲנִי לְפֶתוּחַ לְדוּדַי, דָּא
קָלָא. תָּא חֲזִי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כַּד אִיְהִי בְּגִלוּתָא, קָלָא
אֶסְתַּלַּק מִינָהּ, וּמְלָה אֶשְׁתַּכַּח מִינָהּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים
ל"ט) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה. וְאִי אֶתְעַר מְלֵתָא, מַה כְּתִיב, וְדוּדַי
חָמַק עָבַר, דְּהָא קָלָא אֶסְתַּלַּק מִינָהּ, וּפְסָקָא מְלָה. (במדה
דְּאֵת אָמַר) וְעַל דָּא וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה, שְׂרִיאת לְמַלְלָא,
וּפְסָק וְשִׁתִּיק. לְבַתַּר אֲשֵׁלִים קָלָא וְאָמַר וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי
ה'.

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת
וְא"ו, דְּאִיהוּ שְׁלִימוּ דְאַבְהָן, כְּמָה דְאֵת אָמַר,
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת
וְא"ו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב (בראשית כ"ח) אֲנִי
ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, הָא בְּיִצְחָק תּוֹסַפֶּת
וְא"ו.

אָמַר לִיָּהּ, שְׁפִיר הוּהּ, בְּגִין דְּיַעֲקֹב הוּהּ קַיִים, וְאֶכְלִיל
לִיָּהּ לְיַעֲקֹב בְּיִצְחָק, (דְּהוּהּ מִית) דְּאֶתְחַשְׁכוּ עֵינֹוֹי,

וְהָוּה פִּמֶת, דְּהָא בְּעוּד דְּבַר נֶשׁ אִיהוּ קַיִים בְּהַאי עֲלָמָא,
 לָא אֲדַכֵּר עֲלוּי שְׁמָא קִדְיִשָּׁא, וְעַל דָּא אֲכַלִּיל לִיָּה
 בִּיצְחָק. הַשְּׁתָּא דְּמִית יַעֲקֹב, אַתָּא מְלָה בְּאַתְרִיָּה. הַדָּא
 הוּא דְּכְתִיב וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב,
 בְּתוֹסַפֶּת ו'.

בְּאֵל שְׁדֵי (בראשית קפ"ג ע"א): אַתְחַזִּינָא לְהוּ, מִגּוּ אֲסַפְקִלְרִיא
 דְּלָא נִהְרָא. וְלֹא אַתְחַזִּינָא מִגּוּ אֲסַפְקִלְרִיא דְּנִהְרָא.
 וְאִי תִימָא דְּהָא אֲשֶׁת־מִשׁוּ בְּנוֹקְבָא בְּלַחוּד וְלֹא יִתִּיר. תָּא
 חֲזִי, דְּלָא אַתְפְּרִשֵׁן לְעֲלָמִין, הַדָּא הוּא דְּכְתִיב וְגַם
 הַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתֶם, דְּהָא בְּרִית אַתְחַבֵּר עִמָּה.
 מִקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִית לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְמִילָתָּה, דְּהָא
 אִיהוּ קָאמַר דְּלָא פְּרִישׁ לֹוֹן, דְּכְתִיב בְּאֵל
 שְׁדֵי, וְכְתִיב וְגַם הַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתֶם, בְּגִין לְקִימָא
 קִיּוּמָא בְּיַחוּדָא חַד, וְגַם הַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתֶם וְגו'.

הָא אַתְמַר, מֵאֵן דְּזַכִּי לְבְּרִית, יִרִית לְאַרְעָא.
 רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, הֵווּ שְׂכִיחֵי יוֹמָא חַד קָמִיָּה דְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן, פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (איוב י"ט) גִּירוּ (ויקרא
 נ"ב ע"ב) לָכֶם מִפְּנֵי חֲרָב כִּי חָמָה עֲוֹנוֹת חֲרָב לְמַעַן תִּדְעוּן
 שִׁדּוֹן. שִׁדּוֹן כְּתִיב. גִּירוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֲרָב, מֵאֵן חֲרָב. דָּא
 (ויקרא כ"ו) חֲרָב נּוֹקְמַת נְקָם בְּרִית, דְּהָא הָאִי חֲרָב קָאִים
 לְאַסְתַּכְּלָא מֵאֵן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית, דְּכָל מֵאֵן דְּמִשְׁקַר

בְּבְרִית, נוֹקְמָא (ויחי ר"ג ע"ב) דְּנִקְמִין מִנִּיהּ, הָאִי חֶרֶב הוּא.
 הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (איוב י"ט) כִּי חִמָּה עֲוֹנוֹת חֶרֶב. מֵאִי
 טַעְמָא. בְּגִין דִּמְאֵן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית, פְּרִישׁ
 תִּיאֻבְתָּא, וְלֹא נָטִיל מֵאֵן דְּנָטִיל, וְלֹא יְהִיב לְאַתְרִיהּ,
 דְּהָא לָא אֲתַעַר לְגַבִּיהּ אֲתְרִיהּ. וְכֹל מֵאֵן דְּנָטִיר לִיהּ
 לְהָאִי בְרִית, אִיהוּ גָרִים לְאַתְעָרָא לְהָאִי בְרִית לְאַתְרִיהּ.
 וְאַתְבְּרַכָּאן עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

מֵאֵן אֲתַעַר הָאִי בְרִית לְאַתְרִיהּ. כִּד אֲשַׁתְּכַחוּ זַכָּאִין
 בְּעֲלָמָא. מְנָא לֹן, מֵהֲכָא, דְכְתִיב, (שמות ו') וְגַם
 הִקְיִמוּתֵי אֶת בְּרִיתִי אִתְּם לְתֵת לְהֵם אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן אֶת
 אֶרֶץ מִגְוֹרֵיהֶם. מֵאִי מִגְוֹרֵיהֶם. כְּמָה דְאֵת אֲמַר גּוֹרוּ לְכֶם
 מִפְּנֵי חֶרֶב. בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵר, דְּאֲשַׁדִּי מְגוֹר בְּעֲלָמָא, וְעַל
 דְּאִ גּוֹרוּ לְכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב.

אֲשֶׁר גָּרוּ בָהּ, מִיּוֹמָא דְאֲתַקְרִיבוּ לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, דְּחִילוּ בָהּ דְּחִילוּ, וְדְחִילוּ (נ"א וְדְחִילוּ דְחִילוּ) עֲלָאָה
 בָּהּ לְמִיטַר פְּקוּדוּי. דְּאִי בְּהָאִי לָא יִשְׁדִּי (נ"א דְהָא לָא אֲשַׁדִּי)
 דְּחִילוּ עַל רִישֵׁיהּ דְּבַר נֶשׁ, לָא דְחִיל לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא לְעֲלָמִין בְּשָׂאֵר פְּקוּדוּי.

תָּא חֲזִי, בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא, כִּד אֲתַעְרוּ יִשְׂרָאֵל לְגַבִּי
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְצוּוחוּ לְקַבְּלִיהּ, מֵה כְּתִיב,
 וְאִזְכּוֹר אֶת בְּרִיתִי, דְּהָא בְּבְרִית הוּי זְכוֹר. וְכִדִּין אֲתַעַר

תִּיאֹבְתָא, לְאַתְקִשְׁרָא כֻּלָּא בְּקִשְׁוֹרָא חַד. פִּיּוֹן דְּתֵאִי
בְּרִית אֲתַעַר, הָא קִשְׁוֹרָא דְּכֻלָּא אֲתַעַר. וְאַזְכּוֹר אֶת
בְּרִיתִי, לְאַזְדְּוֹגָא לִיָּה בְּאַתְרֵיהּ. וְעַל דָּא, לְכֵן אָמֹר
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה'.

(שמות ו) וַיִּדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֵל אֶהְרֹן וַיִּצְוֶם אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֵל פְּרַעֲהַ מֶלֶךְ מִצְרַיִם. ר' יוֹסִי אָמַר, אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדַבְרָא לֹוֹן בְּנַחַת פְּדִקָּא חֲזִי, (דף כ"ו ע"ב) וְאֵל
פְּרַעֲהַ: לְאַנְהַגָּא בֵּיהּ יְקָר, וְאוּקְמוּהָ.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, אֲמַאי סָמִיךְ הֶכָּא (שמות ו) אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית
אֲבוֹתָם. אֵלָא, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּדִבְרוּ
לֹוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחַת, דְּאָף עַל גַּב דְּאִינּוֹן יִתְבִּי
בְּפוּלְחָנָא קִשְׁיָא, מְלַכִּין בְּנֵי מְלַכִּין אִינּוֹן. וּבְגִין כַּף,
כְּתִיב, אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתָם אֵלִין דְּאַתְ חָמִי, רִישֵׁי בֵּית
אֲבֹהֵן אִינּוֹן.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, דְּכֻלְּהוּ לָא שְׁקֵרוּ נִימוּסֵיהוֹן, וְלָא
אֲתַעְרְבוּ בְּעַמָּא אַחְרָא אֵלִין אִינּוֹן דְּקִיָּמוּ
בְּדוּכְתֵייהוּ קְדִישָׁא, וְלָא שְׁקֵרוּ לְאַתְעָרְבָא בְּהוּ בְּמִצְרָאִי.
אָמַר רַבִּי אַחָא, בְּגִין לְאַיִתְאַה לְמֹשֶׁה וּלְאַהְרֹן, דְּאִינּוֹן
אַתְחַזּוֹן לְאַפְקָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְלִמְלָלָא לְפְרַעֲהַ,
וְלִרְדָּאָה לִיָּה בְּחוּטְרָא, בְּגִין דְּבְכַל רִישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, לָא
אַשְׁתַּכַּח כְּוֹתֵייהוּ.

תָּא חֲזִי, (שמות ו') וְאַלְעֹזֵר בֶּן אֶהֱרֹן לָקַח לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאל
 לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת פִּינְחָס אֱלֹהֵי רָאשֵׁי אֲבוֹת
 הַלְוִיִּם. וְכִי אֱלֹהֵי רָאשֵׁי, וְהָא הוּא בְּלַחֲדוּי הָוָה. אֶלֶּא,
 בְּגִין דְּפִינְחָס קָיִים כַּמָּה אֲלָפִין וּרְבוּוֹן מִיִּשְׂרָאֵל, וְהוּא
 קָיִים לְרָאשֵׁי אֲבֹהָן, (לִיּוֹאִי) פְּתִיב בֵּיהּ אֱלֹהֵי.

תּוּ, וַתֵּלֶד לוֹ אֶת פִּינְחָס אֱלֹהֵי רָאשֵׁי, אוֹבְדָא דִּרְיִשִׁי
 דְּלִיּוֹאִי אֲשֶׁתְּכַח בֵּיהּ, וּמָה דְּאִינּוֹן (ויקרא נ"ו ע"ב) גָּרְעוּ
 וְאֶתוּקְדוּ, הוּא אֲשֶׁלִּים, וְרוּחַ כְּהוֹנָתָא דִּילְהוֹן, וְשִׂרְיָא
 בֵּיהּ טַסְטוּקָא דִּתְרוּוּיָהּ. אוֹבְדָא דִּרְיִשִׁי דְּלִיּוֹאִי אֲשֶׁתְּכַח
 בֵּיהּ, וּמֵאֵן נִינְהוּ. נָדָב וְאֲבִיהוּא. אִינּוֹן פְּרִישׁוּ אֶת קָיִמָא
 מֵאֲתָרִיהּ, וְהוּא אֲתָא וְחֵבֵר לוֹן. בְּגִין כֶּךָ, אֲתִיָּהִיב לִיהּ
 יְרוּתָא, וְרוּחָא דִּתְרוּוּיָהּ. וְאֲדַכֵּר הַכָּא עַל מַה דְּלֵהוּי
 לְבַתֵּר.

וְאִי תִימָא, אֲמַאי אֲדַכֵּר הַכָּא פִּינְחָס. אֶלֶּא חָמָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְאֶהֱרֹן, בְּשַׁעְתָּא דְּאָמַר וְאֶזְכּוֹר אֶת
 בְּרִיתִי, דְּזִמְיִנִין תְּרִין בְּנוֹהֵי דְּאֶהֱרֹן לְאַפְגָּמָא לִיהּ לְהֵאִי
 בְּרִית, וְהִשְׁתָּא דְּקָא מְשִׁדֵּר לִיהּ לְמִצְרַיִם, בְּעָא לְאַעְבְּרָא
 לִיהּ לְאֶהֱרֹן, דְּלֵא לְמִיָּהֵךְ בְּשְׁלִיחוּתָא דָּא. פִּיּוֹן דְּחָמָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּקָאִים פִּינְחָס וְקָיִים לִיהּ לְהֵאִי בְּרִית
 בְּאֲתָרִיהּ, וְאֶתְקִין עֲקִימָא דִּילְהוֹן, מִיַּד הוּא אֶהֱרֹן וּמִשָּׁה.
 אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִשְׁתָּא הוּא אֶהֱרֹן, אִיהוּ אֶהֱרֹן
 דְּקַדְמִיתָא.

(שמות ו') הוא אֶהְרֵן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר ה' לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'. הוא אֶהְרֵן וּמֹשֶׁה. הֵם
אֶהְרֵן וּמֹשֶׁה מִבְּעֵי לֵיה. אֱלֹא, לְאֶכְלָלָא דָּא בְּדָא, רוּחָא
בְּמִיָּא. הוּא מֹשֶׁה וְאֶהְרֵן: לְאֶכְלָלָא מִיָּא בְּרוּחָא, וְעַל דָּא
כְּתִיב הוּא, וְלֹא הֵם.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא, הוּוּ שְׂכִיחֵי לִילִיָּא חַד בְּבִי
אוֹשְׁפִיזֵיהוּ בְּלוּד, קָמוּ לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאוּרִייתָא.
פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (דברים ד') וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל
לְבַבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. הָאִי קָרָא הָכִי מִבְּעֵי לֵיה.
וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבַבְךָ. (אֱלֹא
זְכָאָה הוּא מֵאֵן דָּאֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרִייתָא) תּוּ, (תא חז"י) וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבַבְךָ מִבְּעֵי
לֵיה.

אֱלֹא, אָמַר מֹשֶׁה, אִי אַתְּ בְּעֵי לְמִיָּקָם עַל דָּא, וְלִמְנַדַּע
כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבַבְךָ וּכְדִין
תִּנְדַּע לֵיה. לְבַבְךָ: יִצָּר טוֹב וַיִּצָּר רָע, דְּאַתְּכִלִּיל דָּא
בְּדָא, וְאִיהוּ חַד, כְּדִין תִּשְׁכַּח כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, דְּהָא
אַתְּכִלִּיל דָּא בְּדָא, וְאִיהוּ חַד. וְעַל דָּא וְהַשְּׁבוֹת אֶל
לְבַבְךָ, לְמַנְדַּע מְלָה.

תּוּ אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, חֲיִיבִין, עֲבָדִין פְּגִימוֹתָא לְעִילָא,
מֵאִי פְּגִימוֹתָא. דְּשִׁמְאֵלָא לָא אַתְּכִלִּיל בִּימִינָא. דְּיִצָּר
רָע לָא אַתְּכִלִּיל בִּיצָר טוֹב, בְּגִין חוּבֵייהוּ דְּבְנֵי נִשְׂא.

וּפְגִימוֹ לֹא עֲבָדִי, אֲלֵא לֹון מִמֶּשׁ, הֲדָא הוּא דְכִתְיִב,
 (דברים ל"ב) שְׁחַת לוֹ לֹא בְנֵי מוֹמִים. כְּבִיכּוֹל עֲבָדִי וְלֹא
 עֲבָדִי. עֲבָדִי: דְלֹא יִתְמַשֵּׁךְ עַל־יְהוּ בְרַפָּאן דְלַעִילָא, כְּמָה
 דְאֵת אֲמַר (דברים י"א) וְעֶצֶר אֵת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. וְלֹא
 עֲבָדִי: דְהָא שְׁמַיָא נְטְלֵי לֹון לְגַרְמֵייהוּ בְרַפָּאן מֵאֵי
 דְאֶצְטְרִיךְ. וְלֹא נְטְלֵי לְאִמְשָׁכָא לְתַתָּא וְדֵאֵי מוֹמִים
 דְאֵינֹון חֵיִיבִין אִיהוּ.

תוּ, לוֹ בּוֹ, דְלֹא אֲתַכְלִיל יְמִינָא בְשִׁמְאָלָא, בְּגִין דְלֹא
 יִתְמַשְׁכוּן בְרַפָּאן לְתַתָּא. לֹא בְאֶל־הָ, דְהָא לֹא נְטְלֵי
 לְאִתְמַשְׁכָּא לְתַתָּאֵי. מֵאֵן גָּרִים דָּא. בְּגִין דְחֵיִיבִין
 מִפְרִישִׁין יֵצֵר רַע מֵיֵצֵר טוֹב, וּמִתְדַבְּקִין בֵּיֵצֵר רַע.

תָּא חֲזִי יְהוּדָה אֲתִי (דף כ"ז ע"א) מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וְאִתְדַבֵּק
 בִּימִינָא, בְּגִין לְנִצְחָא עֲמִין, (ויחי רמ"ג ע"א) וְלְתַבְרָא
 חִילִיָהוֹן. דְאֵי לֹא אֲתַדְבֵּק בִּימִינָא, לֹא יִתְבַר חִילִיָהוֹן.
 וְאֵי תִימָא אֲמַאי בִּימִינָא. וְהָא שְׁמַאֲלָא אֲתַעַר דֵּינִין
 בְּעַלְמָא.

אֲלֵא רֹזָא דָּא, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דֵן לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל, לֹא דֵן לְהוּ אֲלֵא מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא,
 בְּגִין דְיְהָא דְחֵי לֹון בְּשִׁמְאָלָא, וּמְקָרַב בִּימִינָא. אֲבַל
 לְשָׂאֵר עֲמִין, דְחֵי לֹון בִּימִינָא, וּמְקָרַב לֹון בְּשִׁמְאָלָא.
 וְסִימְנִיךְ (שלח לך קפ"ח ע"א) גַּר צֶדֶק, דְחֵי לֹון בִּימִינָא, כְּמָה

דְּכַתִּיב, (שמות ט"ו) יְמִינָךְ ה' נֶאֱדָרִי בַּכַּחַּת יְמִינָךְ ה' תִּרְעֵץ
 אוֹיֵב. מִקְרֵב לֹוֹן בְּשִׂמְלֵא לֹא כִּמָּה דְאִמְרוֹן.
 בְּגִינֵי כַּךְ, יְהוּדָה דְאִיהוּ מְסִטֵר שְׂמֵאלָא, אֶתְדַבֵּק
 בִּימִינָא, וּמִטְלָנֹוי לִימִינָא. וְאִינֹון דְעֵמִיה
 אֶתְחַבְרוּ כְּלָהוּ לִימִינָא. יִשְׁכַּר דְלָעֵי בְּאוֹרֵייתָא, דְאִיהִי
 יְמִינָא, דְכַתִּיב, (דברים ל"ג) מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ. זְבוּלוֹן
 דְאִיהוּ תַמִּיךְ אוֹרֵייתָא יְמִינָא, (קע"ד ע"ב וישלח קע"ב) כִּמָּה דַּת
 אָמַר שׁוֹק הַיָּמִין. וְעַל דָּא יְהוּדָה אֶתְקַשֵּׁר מְסִטְרָא דָּא
 וְדָא. צָפוֹן בַּמִּים, שְׂמֵאלָא בִימִינָא.
 רְאוּבֵן דְחָטָא לְגַבֵּי אָבוּי, (פקודי רכ"ג ע"א) שָׂרָא בִימִינָא,
 וְאֶתְקַשֵּׁר בְּשִׂמְלֵא לֹא, וְאֶתְדַבֵּק בֵּיהּ. וְעַל דָּא,
 אִינֹון דְאֶשְׁתַּכְחוּ עֵמִיה, אִינֹון שְׂמֵאלָא. שְׂמֵעוֹן דְאִיהוּ
 שְׂמֵאלָא מְסִטְרָא דְשׁוֹר, דְכַתִּיב, (יחזקאל א') וּפְנֵי שׁוֹר
 מִהַשְּׂמֵאל. גָּד שׁוֹקָא שְׂמֵאלָא, כְּתִיב (בראשית מ"ט) גָּד גְּדוּד
 יְגוּדָנוּ וְהוּא יְגוּד עֶקֶב. הָכָא, אֶתְדַבֵּק דְרוֹם בְּאַשָּׂא,
 יְמִינָא בְּשִׂמְלֵא.
 וְעַל דָּא הָא דְאִמְרוֹן וְהַשְּׁבוֹתָ אֶל לְבַבְךָ, (תרומה קס"ב ע"ב)
 לְאַכְלִלָא לֹוֹן כַּחַדָּא, שְׂמֵאלָא בִימִינָא. כְּדִין תִּדַע
 (דברים ד') כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא וְדָאֵי הָכִי
 הוּא, וְהַשְּׁתָא יְדִיעָא, הוּא אֶהְרֹן וּמֹשֶׁה, הוּא מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן, רוּחָא בְּמִיָּא, וּמִיָּא בְּרוּחָא, לְמַהוּי חַד. וְעַל דָּא
 כְּתִיב הוּא.

ר' אבא פתח ואמר, (דברים ו) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. פהאי גוונא הכא אתרמיז יחודא קדישא, ואזהרה הוא לבר נש, ליחדא שמה קדישא כדקא יאות, ברחימו עלאה. בכל לבבך: דא ימינא ושמאלא (נ"א קדישא) דאקרי יצר טוב ויצר רע. ובכל נפשך: דא נפש דוד, דאתיהיבת בינייהו. ובכל מאדך לאכללא לון לעילא באתר דלית ביה שעורא. הכא הוא יחודא שלים למרחם ליה לקודשא בריך הוא

כְּדָקָא יְאוּת.

תו, ובכל מאדך: דא יעקב, דאיהו אחיד לכל סטרין, וכלא הוא יחודא שלים כדקא יאות, בגיני פך, הוא אהרן ומשה הוא משה ואהרן, כלא הוא חד בלא

פְּרוּדָא.

(שמות ז) כי ידבר אליכם פרעה לאמר. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קי"ט) מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתתי. וכתיב, (תהלים קי"ט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. תא חזי, דוד איהו מלפא דישראל, ואצטריך למידן עמא, לדברא לון לישראל, פרעיא דמדבר עאניה דלא יסטון מאורחא דקשוט. הא בלילה כתיב, חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. ואיהו אתעסק באורייתא ובתושבחה דקודשא בריך הוא,

עַד דְּאֵתִי צִפְרָא.

וְאִיהוּ אֶתְעַר צְפָרָא, כְּמָה דְכְתִיב, (תהלים נ"ז) עוֹרָה כְּבוֹדֵי
 עוֹרָה הַנֶּבֶל וְכַנּוֹר אֶעִירָה שָׁחַר. כִּד אֶתִּי יִמָּא,
 אָמַר הָאִי קָרָא, מָה אֶהְבֵּתִי תוֹרְתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי.
 מֵאִי כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי. אֵלָא, מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּכָל
 מֵאן דִּישְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, לְאַשְׁלָמָא דִּינָא עַל בּוֹרֵייהָ,
 כְּאִילוּ קַיִים אוֹרֵייתָא כְּלָא. בְּגִין כֶּה, כָּל הַיּוֹם הִיא
 שִׁיחָתִי.

תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא אֶשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, לְאַשְׁלָמָא דִּינִין.
 בְּלִילִיא, אֶשְׁתַּדַּל בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחַן, עַד דְּאֶתִּי
 יִמָּא. מֵאִי טַעְמָא. כָּל יוֹמָא אֶתְעַסַּק לְאַשְׁלָמָא דִּינִין,
 בְּגִין לְאַכְלָלָא שְׁמַאלָא בִּימִינָא. בְּלִילִיא, בְּגִין לְאַכְלָלָא
 דְּרַגְא דִּילִילִיא בִּימָמָא.

וְתָא חֲזִי, (תרומה קמ"ה ע"א) בְּיוֹמֵי דְדוֹד מְלָכָא, הוּהוּ מְקָרַב
 כָּל אֵיבּוֹן (תהלים ק"ד) חֵיתוּ שְׂדֵי, לְגַבֵּי יִמָּא. פִּיּוֹן
 דְּאֶתָּא שְׁלֵמָה, נֶפֶק יִמָּא וְאֶתְמַלֵּי, וְאַשְׁקִי לְהוּ. הִי מַנְיֵיהוּ
 אֶתְשַׁקֵּיין בְּקַדְמֵיתָא. הָא אוּקְמוּתָא. אֵלִין תַּנְיִנְיָא רַבְרַבִּין
 עֲלָאִין, דְּכְתִיב בְּהוּ, (בראשית א') וּמְלָאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים
 אָמַר רַבִּי (דף כ"ז ע"ב) אֶלְעָזָר, בְּסִטְרָא יִמִּינָא עֲלָאָה, נֶפְקִין
 תְּלִיסַר מְבוּעֵין עֲלָאִין, נְהַרִין עֲמִיקִין, אֵלִין
 סְלִקִין, וְאֵלִין נַחְתִּין, עֵייל כָּל חַד בְּחַבְרִיהָ. חַד אֶפִּיק
 רִישִׁיהָ, וְאֶעִיל לִיהָ בְּתַרִין גּוֹפִין, חַד גּוֹפָא דְנַהֲרָא נְטִיל

מִיָּמִין לְעֵילָא, אֶפְרִישׁ לְתַתָּא אֶלְפָּה יְאוּרִין, נִפְקִין
לְאַרְבַּע סְטָרִין.

מֵאֵינּוֹן נֶהְרִין מִבּוֹעֵין תְּלִיסֵר, מִתְּפָרְשָׁן תְּלִיסֵר יְאוּרִין,
עֵאלִין וְנִטְלֵי מֵיָא, אַרְבַּע מָאָה וְתִשְׁעִין וְתִשְׁעָה
יְאוּרִין וּפְלָגָא, מִסְטָרָא דָא. וְאַרְבַּע מָאָה וְתִשְׁעִין וְתִשְׁעָה
יְאוּרִין וּפְלָגָא, מִסְטָרָא דָא בְּשִׁמְאֵלָא. אֲשֵׁתָאֵר פְּלָגָא
מִכָּאן, וּפְלָגָא מִכָּאן, וְאַתְעָבִיד חֵד. דָּא אָעִיל בֵּין
יְאוּרִין, וְאַתְעָבִיד חוּיָא.

רִישָׁא: סוּמָקָא כּוֹרְדָא. קִשְׁקֵשׁוּי: תְּקִיפִין כְּפָרְזֹלָא.
גִּדְפוּי: גִּדְפִין שְׁטָאן וְאַתְפָּרְשָׁן לְכָל אֵינּוֹן
יְאוּרִין. כֵּד סְלִיק זַנְבִּיָה, (נ"א לְגַבִּיָה) מְחֵי וּבִטֵּשׁ לְשֵׁאר נוּנִין,
לִית מֵאן דִּיקוּם קַמִּיָה.

פּוּמִיָה: מְלַהֲטָא אֲשָׁא. כֵּד נִטְלֵל בְּכָל אֵינּוֹן יְאוּרִין,
מְזַדְעָזְעוֹן שְׁאֵר תְּנִינֵיָא, וְעֶרְקִין וְעֵאלִין בִּימָא.
חֵד לְשִׁבְעִין שְׁנִין רַבִּיץ לְסִטְרָא דָא. וְחֵד לְשִׁבְעִין שְׁנִין
רַבִּיץ לְסִטְרָא דָא. אֶלְפָּה יְאוּרִין חֶסֶר חֵד אֶתְמַלִּיין מִנִּיָה.
דָּא תְנִינָא, רַבִּיץ בֵּין אֵינּוֹן יְאוּרִין.

כֵּד נִטְלֵל נִפְקָ חֵד פְּסוּתָא דְאֲשָׁא בְּקִלְפִין, כְּלָהוּ קִימִין
וְזַעֲפִין בְּזַעֲפוּי, (נ"א וְזַקִּפִין בְּעַנְפוּי) מִתְעָרְבִין אֵינּוֹן יְאוּרִין
לְעֵין (נ"א דְעֵין) תְּכֵלָא אוּכְמָא. וְגִלְגְּלִין נִטְלִין לְאַרְבַּע סְטָרֵי
דְעֵלְמָא. זַקִּיף זַנְבִּיָה, מְחֵי לְעֵילָא, מְחֵי לְתַתָּא, כְּלָא
עֶרְקִין קַמִּיָה.